

“Boş məkanın dolğunluğu”

B u oktyabrın 18-da 70 yaşındı Onus qeyd edacıymış hər hansı təqdimata, təşbeha, epitetə ehtiyac olmayan Vəqif İbrahimoglu (18.10.1949 - 12.05.2011) aziz xəfrasına həsr edilmişdir, ilk dəfə 2005-ci ilda Onun əzabəsindən ilə baş tutmuş “Boş məkanın dolğunluğu” 2-ci Eksperimental Tamaşalar Festivalı təbiyi ki, “YÜĞ” Dövlət Teatrının tamaşalarını ilə başlıdı. Teatr iki gün arzdır dərəcədə təqdim etdi. Doqquz gün arzdır, martın 1-dən 9-dək Az XI-nin, Akademik Mili Dram Teatrının, “YÜĞ” Dövlət Teatrının, Genc Tamaşçılar Teatrının v.S.Vurğun adına Rus Dram Teatrının sahnenələrinə oynanmış 18 tamaşanın hər birini izləməyi imkan yaradılmışdır (da yaxşı ki, bir qism tamaşaları dənə öncə seyr etmişdim), oxucularımız festivalin gedisini və har bir truppinan və ya yaradıcı heytin potensialı, bir qism tamaşaları dənə öncə gördükündən sahne təzahürləri haqqında mümkün qədər müfassal məlumat verib aydın manzara yaratmışdır.

Halə mənşək olan, A.Şaqi adına Dövlət Kukla Teatrının bir-iki otajına sığınan “YÜĞ” Dövlət Teatrının dansçı tamaşa zalında baş tutan sonuncu açılış mərasimini (üstünlük hər yerdə festivalın afisi, logosu da goza dayımı) ardına truppa 2009-cu ilda qurulmuş verdiyi A.B.Kasaresin “Gabri necə qazın!” hekayesinin süjeti assasında “Qabırqazma usulü” tamaşasını (quruluşçu rejissor Gümrəh Omar) təqdim etdi. Tamaşa barada fikrimi, təssüratimi bildirməzden onca “yuğuların” aktyorluq bacarığı haqqındaki rayimi vurğulamaq istiyam. Bu teatrın aktyorları illər öncə galdıyım qənaatda yanlışlığımdırim bir dəha subut etdi.

“Qənaat bundan ibarət idi ki, “YÜĞ”un aktyorları nəinki öz teatrlarının sahnesində, öz truppa üzvləri ilə bir tamaşa, həm de başqa bir teatrın sahnesində, fərqli bir truppnan tərkibində və ya ekran arasında da eyni dərcədə tamaşacı etibarına sədiq peşəkarlardır.

“Qabırqazma usulü” tamaşasında “YÜĞ”a xass olan tamaşacıda onca avhal yaradıq və bu avhalı sababına, xassasına aid sular doğurmak, dəha sonra isə hamin sualların cavabını sərgiləmək cəhati zəif olsa da, tamaşa kifayət qədər uğurlu. Subyektiv fikrimi bildirim ki, finala yaxın kişi və qadın marionetlərinin və suni kəpanakların sahnenin markazında asılıması aktini elə bütün tamaşa boyunca da tətbiq etmişlər. Yəni o marionetlər təkəc qatla yetirilmək kişi və qadını (Vidadi Hasənov və Sonaxanım Mikayılova) deyil, ham da hayatın qara zolağından üzüua çıxmış təparları olma-

diqlarına görə təleyin alındı marioneta çevriləmalarına imkan vermiş gəc ar-avrdı (Mətanət Abbas və Oqtay Mehdiyev) simvoliza edir manasında. Onları yanışı asılmış suni kəpanaklar da puç olmuş xayalların obrası olaraq.

Festivalın birinci gününün ikinci tamaşası S.Hacıverdiyevanın bir neçə hekayesinin motivlari arasında qalanı aldığı “Metamorfoza” (qur.rej. Günday Sattar) tamaşası oldu. Mualif qadınlarnın sosial statuslarının, işgüzar hayatlarının kişilərdən asılılığının an badnam tərəflərinə göstərib çıxış yolu tapmağı təklif edir. Lakin fikrimcə,

“Medeya. Sekvensiya – 01”
tamaşasından sahna

şəraitin qurbanı olan gənc qızın (Zümrüd Qasımovaya) obrasının metaforik dayışılmaya maruz qoymağla, onu ham de yüngüləşən gənc qız kimi təqdim etməklə ham yazar, ham da rejissor tamaşasını çəsdir.

“Təbii ki, məram təbiatiın manaviyyatlılıqla avzalanmasını vurğulamaq məramı aydınlandı. Anma bu məram çox dəqiqətgə təzadüd təqdim edilir. Hatta baş qəhrəman olan gənc qızın təzadüd təbiati malik olması təsərrütüni da doğurur.

Tamaşanın birmənali şəkildə hər hansı manfi qeyddan sığortalanın tərəfi aktyor oynudu - istor Zümrüd Qasımovaya, istor Oqtay Mehdiyev və istorşa da Elgün Hamidov obraslarının mahiyyətini açmaqdan, tamaşçaya mətbəti anlatmaqdən ötrü müstəsnəsa say səfərlərindən və səylərin yerdə qalmadı.

“YÜĞ”un festival günlərinin üçüncü tamaşası V.Klimirin “Medeya teatrı” pyesi assasında Mılyaklovun qurulmuş verdiy “Medeya. Sekvensiya – 01” sahna asası oldu. Sonaxanım Mikayılova ilə Güzəl Qurbanovanın iştirak etdikləri bu sahna əsərinin bandanzında doğruduq an qabarıq təssürat “rejissorun benefiti” soz birşəsi ilə ifadə oluna bilər. Və bu iddia və ya missiya tamaşanın adından başlayır. Evrəpidin yaradığı Medeya adına Sekvensiya kalmış qoşulub ki, bu da ardıcıl təkrarlamaya 01 ista bu manadı ilk əksiyə, ya da birinci yaradıcı aktı işlər edir. Yaradıcı potensiallarını bütünlükə aqşaq, qadın kimi işa olsalar-olurlarını gülmə labirinti salmış rava bihan bu iki qadın obrasının yaşıntıları tamaşçıları bigən qoya bilmir.

Və bir dəha vurğulayılmı ki, tamaşanın bütün komponentlərin quruluşu rejissorun benefisini hesablaşmış, ona kökləməsidır sənki...

Nehayat, “YÜĞ” Teatrının festivala armajan etdiy dördüncü sahna asası “Qus dil”i danışdı. Tamaşa bitinca müalif Tarana Vahida minnətlər, quruluşçu rejissor Abdullaqan Əliyevin cox nadir hallarda tamaşa hazırlamasına aid təssüs təssüratı on plana çıxdı. “Qus dil” sahna assasında uğurlu, böyük şəff olunması ağla belə gəlməyən bir teatr axşamına adda olbiləcək bütün cəhətlər var adəbi material müalicilin demək, qatırmaq istəyindən aydınlaşdırıb bulunmaq bacarığı, rejissorun bu aydinlığı teatr işi alavaş etmədi istədi, aktyorları inkişaf etdirən dərəcədə zəruri amili dayırlardırmak fahmaları, bəpbalçalar sahnedə müxtəlif orkestralar effekti yaratmaq bacarığı (quruluşçu rəssam Umay Həsənova).

““Qus dil”i” yekran, bayağı süjet anflamına sığan sahna assaslarından deyil. Burda “prica” amili, iibratımız nə-ğılvarılık üstünlük təşkil edir. Bir sözlə, özünü, hayatı, atrafındakı insanları anlamaq çəlüşənlər, bundan qorxub-çəkilməyənşənələr üçün çox məhrəm, asarəngiz mühit canlarıñan tamaşa boyunca.

“YÜĞ”un har üçünlü təmsil edan truppa üzvləri arasında taraf-müqəbbiliyə mükəmməlliyi bu sahne assasında da özunu göstərdi. Qasim Nağı, Natavan Dəyənbə, Tarana Əcəvərdivə, İlaha Məmmədova, Elgün Hamidov və Elşən Əsgərovdan ibarət aktyor heytinin tamaşanın ilk doqquzlarından final sahnesindən obrazlarında fərdi yanşılıcabaqları və wanhımlı mütləküli gözoxşayan qaydada davam etdi. Adlarını çəkdiyim aktyorların

"YÜĞ" sevârلار va ya teatrлар üçün təqdimata ehtiyaçıları yoxdu. Gənə aktyorlar İlha Məmmədova va Elşan Əsgarov tacribuləş hamkarları laylıq təraf-müqabili olmağın ohdəsindən gildilər. Xüsusilə Elşan Əsgarovun personajının enerjisi almaq və onu tamaşaçıya ötürmək güçünün təsəssüri unudulmuş anlardan deyil.

Festivalin üçünün ilk tamaşının teatr icləməyatinin quşluşusunun boylu havası ve bacarığı olan şahər mühəndisi kimi tanınmış Isa Əsədov, Əməkdar artist Durban Məsimov, aktyorlar Anar Seyfullayev, Manaf Dadaşov, Rahib Axundov və Əliyevdan başlar müstəqil yaradıcı teatrdı etdi, özü da "Açıq danızda". S.Mirojek "Açıq danızda" pəsiyin ostan esrisi 50-ci ilindən qalala abı Fazim Şirzadın abadı elizrası səsina görə ya ham da bu elizrası özən birin bölgələrini ucaldırıq, demokratiya pardası axınşasında totalitar magamların gizləndiyi, ustalıqla göstərdiyi qora asar hərəkat qadəğan olunmuş adıbrayı sıvışmışdır.

Düzü, məhz bu tamaşadan parlaq, güclü təssürat gözləntilərim çox idi. Aldığım isə mayusluq oldu. Ş.İbrahimov özünü də yordu, tamaşaçıları da...

Festivalin dördüncü gününden etibarın teatr bayramına ADMİÜ-müdüllümlü ve talaba heyati katıldı. Bu aval rejissor ve xoreoqrafulya Türkman Rus Dram Teatrinin aktrisası Milana Sokolenkonusun monologu "Samavi" tamaşına taqqid olmuştu. Əsər Rusiya maturluların A.Sipanov və A.Abrosovının "Samavi" və ya onun atından dörd saat" adlı pyesi əsasında hazırlanıb.

Hamîn gûnün ikinci tamasâsına da ADMU-nun dram teâti-
kîn kütüphâlesi fâkültesinin üçüncü kurs tabâlabâri taqdim
îlär. Emâkdar artist Yaqt Pâsaçdanın yitirmâları Kâbdullâh
utmağâ kimse yok' romanî oynadılar. Tamâşan âval Yaqt
zaldaârların ayağı qâlib Yaqût İbrahimoglu'nun xatrisâne
etmey hâxîs etdi. Tamaşanî gedisâtında yaranmış taassurât
da qâtiyân olazmadı. Tâssürâtın işi maşhûr bir filmimizden
arâbzâr çevriliş sitâti an yâki monâda saşlaşdı: "Adam
laqlânda ki, bu usârular boyunâra nalar edâclarak..." Bir
da laqlâmdı, tabâlabâri müâlîmâllâri sardan baxtı gâfirâsi,
âllâmanî tabâlabârların ona lâyîqliyî munâsibâti tâbrik etmek
istediler. Tamaşanî uman abâvâsi Kâbdulla glâzâminin tarzını
âlandıra bildi. Roman ümmâhâsi Kâbdulla glâzâminin tarzını
âlandıra bildi. Roman ümmâhâsi Kâbdulla glâzâmidir maynâ
demâk ügûru xârdâlâmala düşürunam k, ehtiyyac yoxdur. Yaradıcı heyât
în ohsânsızı galmaç bacardı.

Mojrek'isa Polşani tark etmek məcburiyyətində qalmışdı. Sütəja gora, su neqliyyatı qaza nəticəsində aqan dənizlə qalmalı olan uçañar bir müddətən sonra qidalanmaqla problemlə ilə da üz-üzə qarşılırlar. Va qarañalar ki, siyasi vasilətlərdən istifadə etməklə üç nafardan mahz kimi arzaq vasitəsinə çevirməyi qaraqlırdarlar. Tamaşalarının gözü qarsında asıl sekiçqəbək kampaniya oynanır. Sonda bir nafranın, tabii ki, an dürüst şəxsin durumunu o dərəcəyə çatdırın ki, o, özü qurbanlı qoyun qılıntı qurultusunu sayı. Yaxşı ki, sandığını dolundan konservalıdrımlış mal atıplır.

İsa Əşadov "Açıq dənizdə" pəsiyəsən elə yanğıñ ki, müllif tamşaçı taşırı taşırı bacarıq. Bunda başqa, tamşa kamerası tamاسıqasın, absurd teatrının bütün tulabaların cavab verir. Akt-yorların daşıq seçimi; onların vahid, harmonik oyun tarzı avaldan sondan eyni tempətə davam edir. Rejissorun zövqünün, mövzuşa baxışının onun özüne, akytorluya tamaşagələrə olitürümü enerjisi-nin tan-barabarlığı bu tempin asas tərkib hissəsidir.

Festivalimizda təqdim edilən "Açıq dənizdə" sahna asarı adıbin öz tabırınca desək, iki elementdən – taxayyüldən və heçlikdən ibarət olan Mrojek qaləminin, sözünün, fikrinin canlandırdığı anlar toplusudur.

Üçüncü günün ikinci tamaşasını Xalq artisti Parviz

İmmadrazievin râbârât etdi "Human" teatrı taqdim etdi. "Gara adam" monotomasının rejissorlu və ifaçısı Şamil Ibrahimova yəl-monotomasında kimi ağız yolu cümlənən görətmək cəhdində gərək aktrüt olmuş. Ustalıq bıku yəhədə də aqşırıldığın seçimləri idid. S. Yeseniyevin "Gara adam" poeması. Qalama alırmamasına Əli Puşkinin "Mozart və Salieri" poemasının tasırını gözlätməyən sənənin qiraqtında poemanı dırınlayışının şahidiyyən görə, dərinlikmiş asar dəqiqə qida və şəhəd adı faciəvidir. "Gara adam" şəhərin son mövqiyası asar hesab edilir. Poema sənki gərgaklıyın almışlığından sənəndə mayusluq və dəhşət avħall, varolmanın sırlarına qayıflığını və onun cəhdindən abşılıyndan olduğunu dramatik duyular vəkildir. Nəsifli ki, sənəndə Nəsiminin özü canlanı, onu nəşr poeziyaya, da avazsız xərin axırına çıxan "gara adam".

Tamaşaşa gənclik xas sövq və suxluk da var, çəçəklə yəzini axtarıb-tapmağı və oxuyub-bitirməyi hayat almamış çevirmiş və bununla tələyin qızırmızı tuntarı çəçək yazı ilə eyniləşdirmiş gəlmənin, onun "man"larının, paralel mənzillərin, sevgisinin, məsihətinin, dostluğunu nümunədir. Yalnız Gələcək rüyaların ifaçısına daha casaraltı, daha sarbatlılığı arzulamaya bilməram.

Festivalin beşinci günü ADMİU-nun dram teatri va kino aktyorluğunu ixtisasının dördüncü kurs tələbalarının ixtiyarına verilmişdi. Xalq artisti Məmmədsəfa Qasimovun yetirmələri Ə.B.Haqverdiyevin "Yeyərsan qaz atını, qörərsən lazzatını" komediyası asasında ustad-

extanxanı'ndır. Loopterapiyannın banisi psixoloq Viktor Frankl-enin hayatında bahs edan tamaşaçı Xalq artistleri Lyudmila Duxovnaya, Mabud Maharramov, aktyorlar Ayaz Aydamer ve Rumyya Ağayeva iştirak edirler. Tamaşaçı bir mizanda bir neç dekorasyonla İlqadim edilir - alman fasıtlarının tamaşaçıda cırşaqlaşması, cəzə düşşarşınmış rəsədlərindən birinin (Ayadimir) iş va yataq otagi, bu duşşargaya salmış professor Franklinvari ev qəbul otagi. Tamaşa umumilikdə təsdiq edilən dovru və sənət qatıldı bildi.

Xüsusi tasır qüvvəsi ilə seçilən sahə professorun caza düşərgəsinə aparılmasından öncə hayat yoldaşı ilə (Rumiya Ağayı-va) vidalaşması idi. Hər iki aktyor bu sahnenin duyusallığını və eyni zamanda matinlivelini inandırıcı cizgilərlə ifa etdi.

Baş rolu ifaçısı Mabud Məhərrəmov bütün tamaşa boyunca mahbus, dost, hayatı yoldaşı, həmsəhəbat, həkim və nəhayat, vətəndaş obrazlarında pəşəkarlıqlı, firi əstdədina, tacruba ilə qazandığı bacarığının bu dəfə də xilaf çıxmadı. Böyük səhnədə debüt mövzusu festivalda və bütün tamaşaçı uşqurla baş tutan Azar Aydamır isə teatr bayramının kaşifinə çevrildi.

Festival yedinci günü ilk olarak "Sevgi şırmayı" çaxdı. Bu şırmışık çaxar-çaxmazlık özünü çok gözlemedi — iş orasıdır ki, tamadaşın aval zâlin yeli hissisi kıçılışları usulşırı onların valideynleri lâ doldu. Marmûh dramaturg Rövşân Aşyagîvin "Bir geçenin nağlı" adlı âsarı asasında Bakı Uşaq Teatrının hazırladığı tâmasa onlarında sahna olmasına tâmasa bitana qadar hâsi kârasi

Hala bu azmiş kimi teatrin badi rabbhari ya direktöru, ömäkardar arist İttigam Soltanı tamaşadan önce sahne asasının 6 finalda kurul-

düğündü ve bu gün oynanılacak finali seçmekden ötrü zaldığı bağıçaya
ve yaşadıkları birinci sahnelerin yakınlarına çağırması fovşadada
acıkuş doğdur.

Keçük tamamın özüne. I. Soltanın qurulmuş verdi. "Sevgi
imsayı" sahna asarı uğurlu tamaşa kimi yadda qaldı. Tamaşa-
nın avvalında səslənən mahmının hünkarlı ahvali ümumi sıjətə və
diniməyə yaraşdı. Bu maqamı nazaar almış, Mehman
Piriyev, Ağrı Lazıgiləyi, Ədalət Ağzədəvərindən iştirak etdikləri
tamaşa bayğılıqlıdan, yersiz aqş-saçlıqlıdan, şüttək tamaşa
başqa sozla, 16+ məqəmlərin cəxli mövzunun açılış-
məqəmə, qurğuların qaz qatıldımlı xidmət edir, suni ajitajı

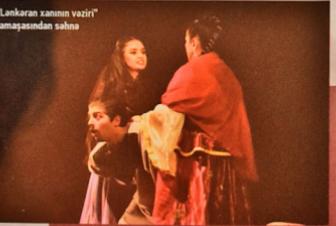

ılarının kuruluş verdiyi "Qara oyun" səhənə əsərini, Əməkdar artist Gülsəd Baxşıyevanın kuruluşunda isə tələbələri M.F.Axundzadanın "Lənkəran xanının vaziri" komediyasını oynadılar.

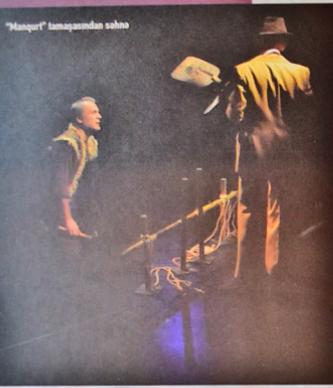
İkinci tamaşa talabaların istediklerin, bacanlığının doğru-düzgün yonlanırılmaması cahisi ile yadda qaldı, taessüs ki... Axundzada qahrımanlarını bolluca araba müsiqisinden sadalan altındaraq etdirdik, klassik komedyani arəb mahnilarının səhnə klipinə cevirmək hansı zərurətdən doğmuşdu, anlaşılmadı.

Gelin bela edib sonra gama aktyorların bayağı ifade vasıtalarından bark-bark tutmalarından gileyemeyim, çünkü nayımız da olmasa, layıq, adam arasına çıxarıla aktyorluq maktabımız var. Va bu maktabın nafası aktyorluq tâhsisi alan gañclarla sırayt etmeye bilmaz. Yetar ki, bu sıraytı sapınmaqa qoymaya...

Festivalin altıncı günü ruslulu olmasıyla da farolandı. Günlük tamaşasıyla ADMÜ-nun dram rejissorluğu fakültesinin dördüncü kurs talarabaları Farida Nesterenko, Bella Klimasheva, Yuri Omelchenko, Raulya Rzayeva, Cahendar Cəfəri və Tamerlan Əsədovunuruşurulmuş verdikləri M.Ibrahim bayovun "Kərgədan buyuzu" əsərinin eyniadlı tamaşası ilə etibarla. Universitetin adbbiyat və dillar kafedrasının müdürü, filologiya elmləri doktoru, professor Farida Satiyevyanın təşəbbüsü ilə tamaşanın hazırlanması teatr şəhəri fakultetinin teatr və kino aktyorluğu üzrə təhsilinin rus bolşası üzrə ikinci və dördüncü kurs talarabaları etibarla edildi. Sunan əsərən tamamışının müstəqil "SAFAT" teatr təqdim etdi. İlqar Safatlı'nın Netanyahuvun "Mən

"Manqur" tamaşından sahne

mağsaçı güdürm. Dialoqlar, replikalar tamaşçını güldüra-guldürdü düşündürmeyen ozunxaz yollara gösterir.

Hamın günün ikinci tamaşasının Akademik Milli Dram Teatr taqdim etti ve tamaşalarını "Manqur" adlandırdı. Çingiz Aytmatov'un "Gun var asra barabar" romanının eyniadı hissasının yeni sahnelenmesinin müllâfi Anar Babal, quruluşlu rejissor ADIMU'nun diploması Izama Babayevdir. Bir diplomi kimi Izama xanımın bu işi an yüksək qiyamata ləyliydi. Çingiz Aytmatovun "Asra barabar" romanı keçən asırın 80-ci ilində işlədigi üzü gorandan bari müstafil olklärən teatr və kino rejissorlarının mərəqədən asalar arasında yerini qoruyub-saxlamadıq. Bizim teatr xadimlərinin nobetli da bu asara, konkret olaraq, romanın "Manqur" hissasına müraciəti fərqli yanışma-yozunza özünü göstərdi və na yaxşı ki, bu qeydi etməyə imkan verdi. Tamaşa gənciliyə xas maksimalistlikla

sosiallaşdırılaraq müsərisim olan mütarraqı insanın başı bucağını açır – Ana-Beytin yer üzündə silinmiş ilə natiçalanacak sokıntıtkını istərən cavabdehəldən biri ilə, başqa sözü, manqurt Yedigein – tərək hörmtsizlikle barşa bilməyan nümunəvi vətəndən dialog, brincin mobil telefonuna gələn yuxarıdan zəng çərsindən mütlili, tamaşacıların olna dəjdici alətlər vermiş. Yedigein onları almış, zaldakları manqurtular eyniləşdirməkla bu balanın miyayını vürgüləməq "priyom"ları mövzunun "qifli" üçün "açar" rolunu oynayır.

Tamaşada Yedigei y Juan-Juan obrazlarını canlandıran Əməkdar artist Elşan Rüstəmov növbəti dəfə yaradıcılığı barsaşındı: zənlər, lasarvıvərlər, toassürtərlər sarıdan etibarlılıq güveninə sadıq qaldı.

Tamaşa boyunca aktör qah Boris Pasternakin "Yegana günlər" nazmının bir misası və Çingiz Aytmatovun debut romanının adı ilə eynilik taşķıl edir. "Asra barabar gun" aşinasının baş qəhrəmanı vəfat etmiş yaxın dostu, mahmud mührük şaxsi Qazanqapı da-baba məzarlığında dəfn etməkə qayıqlanan Yedigei olur, gah da yuancıñ. Əməkdar artist Mehriban Xanlırovanın roller səslisindən yeni sahifa olan Nayanın Anamın valideyin olmaq məqəminə təsər edən rəqəsi hədə effektilə stansı göstərdi. Aktör Ramil Şixayevski və müasir manqurt obrazlarında çıxış etməklə potensialını açmaq imkanlarından birini qazdı.

Teatr bayramının səkkizinci günü Şuşa Dövlət Musiqlı Dram Teatrı M.Havranın asırı üzrə "Aktör abadlığı və qoşusunda" tamaşası ilə çıxış etdi. Aşın işa sahna gurçustanlı qonaqlarımızın müsabiqəndənən tamaşasının xətinyən verildi. L.Mexxişvili adlı Kutsal Dövlət Peşəkar Dram Teatrı 2017-ci ilən iban teatrın rəhbəri olan Kote Abəzidzənin quruluşundan "Dupleť" vurdu. Rejissor V.Havel və H.Pinterin qurulüş və manaca oxşar olan "Etra" və "Yola çıxarıñ" brislək pYESlerini bir tamaşada birləşdirib. Tamaşanın ilk premiyerası 2012-ci ilda baş tutub. Aktörələr David Roinsivili (Vaneq və Nikolas) və Ziyad Svanadze (Sladek, Viktor) rollarını dayışdırıç hər hissədə kür mufaqqı olaraq müstəqil və mahbus rollerində çıxış edirlər. Tamaşanın hər ikisi hissəyi ayrı-ayrılıqla müstaqil sahəne əsəri kimi də oynanıla bilər.

"Dupleť" in birinci hissəsi həddindən artıq ləngərlər, durğun davam edir. İkinci hissə isə bunun yerini tamamilə doldurur – burda dinamika da var, çıxçalarla ifadəlilik da.

Aktör D.Roinsivilinin bacarığı işa xüsusi qeyd olunmalıdır. Onun başçığlaşmasında qəbarəqli işi tamaşacının bigano qoya bilmədi. İkinci hissənin iştirakçılarından daha biri Elza Suladzeni (Nik, Cila) da işi ya oyun tarzında təpişlər az deyildi.

Festival sonuncu günü Dövlət Genc Tamaşaları Teatrı V.Lyusun asırı üzrə Xalq artisti, professor Ağakızi Kazimovun Mehriban Abdullaevənnin iştirakı ilə hazırladığı "İstadiym kimi yaşayıram" monotamaşasını, Akademik Milli Dram Teatrı işa əlif Cahangirlinin quruluşunda K.Abdullanın "Bir-iki, bizimki" pyesinin eyniadlı tamaşasını taqdim etdi.

Bayram bayrama qarışında...

Builkı Milli Teatr Günü Festivalı yekunu ilə daha da alamatdır oldu. Belə halin ananaya çevrilmiş neçə də gozəl olardı... Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sadı, Xalq artisti, professor Azar Paşa Nəmatov hamını almadır gün münasibatla təbrik edəndə, bütün tarixindən, Azərbaycan teatrının qızılınlı perspektivindən danışmışdır. Sonra sadı müavini, Xalq artisti Hacı İsmayılovun aparcılığı ilə keçən mukafatlandırma və təltifetmə marasımı başladı.

Ənənəvi olaraq, öncə ittifaqın faxri fərمانları və "Şənətkar" mədali bulğu sahibləri təqdim edildi.

Şuşa Dövlət Musiqlı Dram Teatrının baş rejissoru, Əməkdar artist Logman Karimov, Akademik Milli Dram Teatrının rejissor assistenti Əlibar İsmayılova, Gəncə Dövlət Dram Teatrının xüsusi xalq artisti Məmmədəli Bayaliev, Dövlət Teatr Müzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Sevinc Mikayılova, Mədəniyyət və İncasatın Universitetinin dosenti, Əməkdar artist Azad Şükurov, "Musiqi dünyası" jurnalının baş redaktoru, Əməkdar incasatın xadimi Tariel Məmmədov və Milli Dram Teatrının aktöryü, Əməkdar artist Aslan Şirinov faxri xalq artisti, Xalq artisti Firdovs Müstəlimova, Qabil Gülyev və Valeh Karimov, Əməkdar artist İntiqam Soltan, tənimmə bastakar Azar Rzayev (vəfatından sonra) "Şənətkar" medalına layiq görüldü.

Teatr Xadimləri İttifaqının katibi, Xalq artisti Rafig Əliyev afişə və plakat müsabiqəsi barədə malumat verib dedi ki, münsiflər heyəti üzərindən təqdim edilir. Əməkdar artist Əliyev, "Musiqi dünyası" jurnalının baş redaktoru, Əməkdar incasatın xadimi Tariel Məmmədov və Milli Dram Teatrının aktöryü, Əməkdar artist Aslan Şirinov faxri xalq artisti, Xalq artisti Firdovs Müstəlimova, Qabil Gülyev və Valeh Karimov, Əməkdar artist İntiqam Soltan, tənimmə bastakar Azar Rzayev (vəfatından sonra) "Şənətkar" medalına layiq görüldü.

Nahayat, növbə festivalimizdə qədər 18 tamaşanın hamisini yaradıcı kollektivi faxri fərmanla təltif edilindən sonra nominasiyalar üzərində qələbə elan edilir. Əməkdar artisti **Gülsəd Başqayeva**, Xalq artisti **Məbul Məhərrəmov** və **Lümlüda Duxovnaya** "Faxri iştirakçı" kimi fərqləndirildilər. "Tələbə" tamaşasında on yaxşı aktör ifası ha qora ADIMU-nun təlabəsi **Rahime Abdiyova** (K. Abdulla), "Unutmağa kimə yox" (Əntar), kurs rəhbəri – Yaqut Paşazadə), təlabələrin "Qara oyn" u (kurs rəhbəri – Məmmədəsfa Hasanov) "Ən yaxşı tələbə" tamaşası", əktyor **Azər Aydamirov** (İ.Netanyahu, "Mən artırsam") uğurlu debütuna görə "Debut" diplomlarına layiq görüldürlər. Ən yaxşı aktöryə isə münsiflər üç aktöryün

"Unutmağa kimə yox" tamaşasından sahne

ifasını dayandırdırlar: "Yug" teatrindən **Qasim Nağı** ("Quş dili") - tamaşasının başbaşı **Burban Masimov** müstaqil təqdim edilmiş "Açıq danzda" tamaşasındaki Gobul və əməkdar artist **Mehriban Xanlırova** Milli Dram Teatrının "Manqur" tamaşasındaki Niyman womanı rollarına görə.

Ramiz Fataliyev, Bəhram Osmanov, Rafig Əliyev, Tarlan Rasulzadə və Dağlar Yusif Əfəndidən ibarət münsiflər heyətinin qarən ilə illər yeri təkərə - "Samavi" və "Qara adam" monotamaşaları, II yera müstaqil "Açıq danzda" tamaşası, I yera isə Milli Dram Teatrının "Bir, İki - bimizlik" tamaşası layiq görüldü.

Mədəniyyət Nazirliyi və Teatr Xadimləri İttifaqının təşkilatçılığı ilə baş tutan bəzək festivalı bəzər yəzərlər – konkret hələ "Mədəniyyət" qəzetinin müxbir Gülcəhan Mirməmməd və bu səhərlərin mülliəf üçün ikiqat onluq hadisə kimi idarəət qaldı.

Təşkilat komitəsinin dünən tacirətindən cəxəndən təqdim olunan festival vərəqəsi surəsində və münsiflər heyətinin hamısının sahədən vərəqə dəjəsi - "Düşən-başdırın" razı müsəffilər dəlini etməsi halını, nəhayət, biza da aid edərək hər ikinizə ekspert surəsindən üzv kimi çıxış imkanı yaratırıq cox təqdirlərindən idim.

Və burada vəqif İbrahimoglu amilə rəl oynamışdır. Ballı faktördir ki, Vəqif müallimlər yaradıcı prosesdə mətbuatla əmsiyyətə ayıracı onur verdi.

Yekun olaraq...

Festivalın admīn Piter Brukan næziriyəsindən qaynağalandığı vürgüləməyən üçün ustadın eyniadlı kitabından bir şökrini çatdırıb:

...Əgər yaxşı teatrın varlığı yaxşı tamaşanın mövcudluğunu təsdiq etirsə, onda hər bir tamaşacı auditoriyası layiq olduğunu təsdiq etməlidir..."

Oz tərafimdən isə qeyd edim ki, daha doğrusu, arzulayım ki, teatr xadimlərimiz "eksperiment" sözündən qorxmışsın, teatr sanatınıñan on çox ehtiyaç duyulan və keşfeytin fərdinə vərəqəsi bacarsınlar və təbi ki, eksperimenti eksperiment xətrinə etməsinələr. Yeter ki, hər bir addıb materiala öz fərdi yaradımlarınıñanlaşdırmaq çəkməsinələr, yaradıcı artışlarından usanmasınlar... boş məkanın dolğunluğuna vərsinlər.

Samirə Behbüdçizi

Vəqif İbrahimogluun xatirəsinə hasr edilmiş "Böş makən" dolğunluğu" 2-ci Eksperimental Tamaşalar Festivalının ekspert surəsinin üzv

"Dupleť" tamaşasından sahne

